

ZARZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 28 lutego 1983 r.

w sprawie sposobu przeprowadzania kontroli podatkowej w jednostkach gospodarki społecznej.

Na podstawie art 32 ust. 6 ustawy z dnia 19 grudnia 1980 r. o zobowiązaniach podatkowych (Dz. U. z 1980 r. Nr 27, poz 111 i z 1982 r. Nr 45, poz. 289) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Zarządzenie określa sposób przeprowadzania kontroli wykonywania obowiązku podatkowego przez jednostki gospodarki społecznej, zwanej dalej „kontrola podatkową”.

2 Kontrolę podatkową przeprowadza się w zakresie niezbędnym do ustalenia zobowiązań podatkowych i innych świadczeń pieniężnych od jednostek gospodarki społecznej, na które zostały rozciągnięte przepisy ustawy z dnia 19 grudnia 1980 r. o zobowiązaniach podatkowych (Dz. U. z 1980 r. Nr 27, poz. 111 i z 1982 r. Nr 45, poz. 289), zwanej dalej „ustawą”.

3 Przez użyte w zarządzeniu określenia:

- 1) „organ podatkowy” — rozumie się organy, o których mowa w art 3 ust 1 ustawy
- 2) „podatnik” — rozumie się jednostki, o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 26 lutego 1982 r. o opodatkowaniu jednostek gospodarki społecznej (Dz. U. Nr 7, poz 55 i Nr 45, poz. 289).

§ 2. 1. Organy podatkowe przeprowadzają kontrolę wstępną i źródłową

2. Kontrola wstępna przeprowadzana jest w siedzibie organu podatkowego na podstawie przedstawionych przez podatnika dokumentów, dotyczących zobowiązań podatkowych.

3 Kontrola źródłowa przeprowadzana jest w siedzibie podatnika.

§ 3 1. Kontrola wstępna ma na celu zbadanie prawidłowości deklarowanych zobowiązań podatkowych, terminowości ich uiszczania oraz wniosków i dokumentów dotyczących pobrania dotacji.

2 Kontrola wstępna obejmuje w szczególności badanie, czy dokumentacja:

- 1) została złożona we właściwym terminie,
- 2) jest zgodna z obowiązującymi formularzami rozliczeń i czy formularze te zostały prawidłowo wypełnione,
- 3) zawiera właściwe dane niezbędne do prawidłowego ustalenia zobowiązania podatkowego, a w szczególności podstawę opodatkowania, obowiązujące stawki podatkowe, podstawę prawną stosowania ulg i zwolnień,
- 4) jest zgodna ze sprawozdawczością statystyczną.

3. Kontrola wstępna powinna być przeprowadzana w miarę otrzymywania dokumentów rozliczeniowych, nie później jednak niż w ciągu 10 dni od dnia ich wpływu do organu podatkowego.

§ 4. 1. Kontrolami źródłowymi są kontrole: roczna, bieżąca i problemowa.

2. Kontrole źródłowe mają w szczególności na celu:

- 1) zbadanie prawidłowości ustalenia podstaw opodatkowania oraz obliczenia, zadeklarowania i wpłacenia podatków, niepodatkowych należności budżetowych, a także prawidłowość korzystania z ulg podatkowych oraz rozliczeń z tytułu dotacji budżetowych,
- 2) dokonanie oceny funkcjonowania systemu podatkowego.

§ 5. 1. Kontrola roczna obejmuje rok podatkowy.

2. Kontrola roczna ma w szczególności na celu zbadanie, czy:

- 1) podstawy obliczania zobowiązań podatkowych:
 - a) wynikają z prawidłowo prowadzonej ewidencji księgowej,
 - b) zostały ustalone zgodnie z zasadami określonymi w przepisach dotyczących poszczególnych podatków, niepodatkowych należności budżetowych lub dotacji,
- 2) stawki podatków, niepodatkowych należności budżetowych lub dotacji oraz ulgi i zwolnienia zostały zastosowane przez podatnika w sposób prawidłowy,
- 3) były przestrzegane obowiązujące terminy wpłat do budżetu oraz zasady określające wysokość zaliczek na podatki lub dotacje,
- 4) w razie dokonania wpłat podatków, niepodatkowych należności budżetowych lub nadmiernie pobranych dotacji budżetowych po obowiązujących terminach, odsetki za zwłokę zostały obliczone i uiszczone zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

3. W toku kontroli rocznej bada się również:

- 1) rentowność wybranych wyrobów (grup wyrobów) i usług objętych dotacjami przedmiotowymi,
- 2) rozliczenia jednostek gospodarki społecznej:
 - a) z Państwowym Funduszem Aktywizacji Zawodowej,
 - b) z rachunkiem wyrównawczym w handlu zagranicznym,
 - c) z rachunkiem wyrównawczym cen wewnętrznych,
- 3) obowiązkowe odpisy na fundusze,
- 4) rozliczenia z budżetem z tytułu osiągania kwot należnych i kwot dodatkowych, określonych w przepisach o cenach,
- 5) inne zagadnienia dotyczące zobowiązań podatkowych, określone przez Ministra Finansów lub organ podatkowy.

§ 6. 1. Kontrole roczne przeprowadzane są co roku u każdego podatnika.

2. Kontroli rocznych nie przeprowadza się w przedsiębiorstwach państwowych, których bilans roczny został zweryfikowany przez właściwy organ podatkowy.

3. Organ podatkowy może:

- 1) w planie kontroli:
 - a) określić podatników, u których kontrola roczna będzie przeprowadzana co dwa lata,
 - b) ograniczyć zakres kontroli do niektórych tylko zagadnień wymienionych w § 5,
- 2) objąć badaniem inne niż wymienione w § 5 zagadnienia wiążące się z opodatkowaniem, jeżeli jest to niezbędne do ustalenia prawidłowej wysokości zobowiązań podatkowych lub dotacji budżetowych.

4. Organ podatkowy może przeprowadzać u niektórych podatników kontrolę co dwa lata, jeżeli uzasadniają to wyniki poprzednio przeprowadzonych kontroli (w tym również kontroli wstępnej), a także gdy wskazują na to dokumenty będące w posiadaniu organu podatkowego (sprawozdania finansowe, dokumentacja dotycząca podatków i dotacji, orzeczenia biegłych księgowych, protokoły innych organów kontroli itp.).

5. U podatników, o których mowa w ust. 4, kontrolę roczną przeprowadza się za drugi rok podatkowy. W razie stwierdzenia w toku tej kontroli nieprawidłowości w zakresie ustalenia zobowiązań podatkowych, badaniem należy objąć również pierwszy rok tego okresu.

§ 7. 1. Kontrola bieżąca jest przeprowadzana za okres krótszy niż rok podatkowy.

2. Kontrola bieżąca ma w szczególności na celu:

- 1) zbadanie zagadnień, o których mowa w § 5 ust. 2 i 3,
- 2) uzyskanie niezbędnych danych do sporządzenia planu:
 - a) dochodów budżetowych z tytułu podatków i niepodatkowych należności budżetowych,
 - b) wydatków budżetowych z tytułu dotacji przedmiotowych,
- 3) uzyskanie danych do bieżącej analizy wykonania planowanych dochodów i wydatków budżetowych,
- 4) badanie zasadności zarzutów podniesionych przez podatników w odwołaniach w sprawach zobowiązań podatkowych, jeżeli ich rozpatrzenie wymaga zebrania dodatkowych dowodów u podatnika,
- 5) badanie innych niż wymienione w pkt 1—4 zagadnień określonych przez organ podatkowy, dotyczących zobowiązań podatkowych oraz ulg podatkowych.

3. Przepisy § 6 ust. 3 pkt 1 i 2 mają odpowiednie zastosowanie do kontroli bieżących.

§ 8. 1. Kontrola problemowa jest przeprowadzana przez organy podatkowe na polecenie Ministra Finansów lub na wniosek terenowych organów administracji państwowej stopnia wojewódzkiego.

2. Kontrola problemowa ma w szczególności na celu:

- 1) ocenę systemu podatkowego, w tym również niepodatkowych należności budżetowych i dotacji,
- 2) ocenę oddziaływania podatków, niepodatkowych należności budżetowych oraz dotacji na sytuację finansową podatników,
- 3) analizę rentowności wyrobów (grup wyrobów), robót i usług, w tym szczególnie objętych dotacjami przedmiotowymi lub korzystających z ulg i zwolnień w podatku obrotowym,
- 4) zbadanie innych zagadnień dotyczących zobowiązań podatkowych, określonych przez Ministra Finansów.

3. Kontrola problemowa przeprowadzana jest na podstawie wytycznych opracowanych przez wyznaczony do koordynacji kontroli organ podatkowy.

§ 9. W toku kontroli źródłowych należy sprawdzić wykonanie zaleceń pokontrolnych, wydanych w wyniku przeprowadzonych poprzednio kontroli podatkowych, oraz zgodność danych zawartych w zgłoszeniu rejestracyjnym ze stanem faktycznym.

§ 10. 1. Podstawą do przeprowadzenia kontroli źródłowej jest polecenie przeprowadzenia kontroli podatkowej, zawierające imię i nazwisko oraz numer legitymacji służbowej pracownika przeprowadzającego kontrolę, a także nazwę podatnika, u którego ma być przeprowadzona kontrola, oraz czas jej trwania.

2. Polecenie przeprowadzenia kontroli wydaje właściwy organ podatkowy.

3. Kontrole podatkowe przeprowadza się w dniach i godzinach pracy obowiązujących u podatnika.

4. Pracownicy przeprowadzający kontrolę podatkową:

- 1) uprawnieni są do wstępu i poruszania się na terenie zakładu podatnika na podstawie legitymacji służbowej i upoważnienia do przeprowadzenia kontroli,
- 2) nie podlegają rewizji osobistej przewidzianej w regulaminie pracy kontrolowanego podatnika.

5. Podatnik jest obowiązany przydzielić przeprowadzającemu kontrolę odpowiednie pomieszczenie do pracy, sprzęt biurowy oraz inne środki techniczne.

§ 11. 1. Z ustaleń kontroli sporządza się protokół kontroli zawierający:

- 1) nazwę podatnika oraz określenie przedmiotu i okresu, którego kontrola dotyczy,
- 2) wyliczenie dni, w których kontrola została przeprowadzona,
- 3) imię, nazwisko i stanowisko służbowe przeprowadzającego (przeprowadzających) kontrolę,
- 4) imię i nazwisko kierownika i głównego księgowego podatnika,
- 5) wyszczególnienie przedmiotu kontroli oraz fakty stwierdzone w toku kontroli, stanowiące podstawę do oceny działalności podatnika w zakresie wykonania zobowiązań podatkowych, a w szczególności konkretne nieprawidłowości z uwzględnieniem ich przyczyn i skutków,
- 6) określenie metody stosowanej przy kontroli, a w szczególności liczebności i sposobu doboru próbek przy badaniu metodą reprezentacyjną,
- 7) inne dane określone przez organ podatkowy,
- 8) podpisy przeprowadzającego kontrolę i przedstawicieli podatnika oraz datę podpisania protokołu.

2. Protokół kontroli sporządza się u podatnika.

3. Protokół kontroli powinien być bezpośrednio po jego sporządzeniu i odczytaniu podpisany przez pracownika przeprowadzającego kontrolę oraz przedstawicieli podatnika: kierownika lub jego zastępcę i głównego księgowego lub jego zastępcę.

4. Pracownik przeprowadzający kontrolę podatkową wręcza jeden egzemplarz protokołu, bezpośrednio po jego podpisaniu, przedstawicielowi podatnika: kierownikowi lub jego zastępcy.

5. Odmowa podpisania protokołu przez przedstawicieli podatnika nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez pracownika przeprowadzającego kontrolę oraz do wszczęcia postępowania pokontrolnego.

6. O odmowie podpisania protokołu przez przedstawicieli podatnika oraz jej przyczynach należy zamieścić odpowiednią wzmiankę w protokole.

7. Zasady doręczania i przechowywania protokołu (załączników) zawierającego dane z materiałów tajnych określają przepisy o postępowaniu z aktami tajnymi.

§ 12. 1. Organ podatkowy przeprowadzający kontrolę przekazuje 1 egzemplarz protokołu organowi podatkowemu właściwemu do poboru należności z tytułu zobowiązań podatkowych.

2. W razie stwierdzenia w toku kontroli, że podatnik nie wykonał ciążącego na nim zobowiązania podatkowego, organy podatkowe wydają decyzję określającą wysokość zobowiązania podatkowego.

3. W razie stwierdzenia w toku kontroli nieprzestrzegania przepisów mających wpływ na wysokość zobowiązań podatkowych, organ podatkowy kieruje do podatnika, a w razie poważniejszych nieprawidłowości również do organu sprawującego nadzór — wystąpienie pokontrolne z odpowiednimi zaleceniami, mającymi na celu usunięcie tych nieprawidłowości. Nie dotyczy to jednak zagadnień objętych decyzją, o której mowa w ust. 2.

§ 13. 1. Podatnicy, do których skierowano wystąpienia pokontrolne, są obowiązani zawiadomić organ podatkowy w terminie 30 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego o wykonaniu zaleceń lub o przyczynach ich niewykonania.

2. W razie niewykonania przez podatnika obowiązku, o którym mowa w ust. 1, organ podatkowy zawiadamia organ sprawujący nadzór. Organ sprawujący nadzór zawiadamia organ podatkowy o podjętych w tej sprawie działaniach.

§ 14. Organy podatkowe współdziałają w zakresie kontroli z okręgowymi urzędami cen.

§ 15. 1. Izby skarbowe sporządzają roczne plany kontroli źródłowych.

2. Plany kontroli źródłowych powinny zawierać:

- 1) liczbę podatników mających siedzibę na terenie województwa,
- 2) liczbę podatników, u których nie będą przeprowadzone kontrole roczne,
- 3) liczbę podatników podlegających kontroli rocznej,
- 4) liczbę podatników przewidzianych do kontroli bieżącej.

3. Plany, o których mowa w ust. 1, powinny ponadto określać zadania urzędów skarbowych w zakresie kontroli źródłowych.

§ 16. Organy podatkowe składają Ministerstwu Finansów za okresy roczne, w terminie 15 dni roboczych po upływie każdego roku, sprawozdania z przeprowadzonych kontroli źródłowych w jednostkach gospodarki społecznej na odrębnie ustalonym formularzu.

§ 17. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Finansów: S. Nieckarz